

Екологични фактори и събития при опазване на околната среда

Можем да разгледаме въздействието на редица **екологични фактори и екологичните събития** при опазване на околната среда върху субекта на частно предприемаческата дейност - фирмите, в условията на конкурентна пазарна среда.

От тази гледна точка, основни цели, а едновременно с това и условия за съществуване на всяка фирма са получаването и увеличаването на бизнес печалбата, запазването и увеличаването на съответна част от пазара на предлаганите от фирмите изделия - продукти и услуги.

Разбира се, съществуват и други цели и условия, но те са производни по отношение на горепосочените и не са универсални и задължителни за всички фирми.

Ето някои и от тях:

- намаляване на издръжката на производството,
- внедряване на достиженията на научно-техническия прогрес,
- получаване на достъп до кредитните ресурси,
- осигуряването на държавните поръчки, - гарантиране източниците на суровини и материали и т.н.

Най-важните **показатели или параметри** от дейността на бизнеса, позволяващи да се оценява и регистрира действието на екологичното събитие върху фирмата са следните:

- Обем на производството и продажбите;
- Обем и норма на печалбата;
- Показател за пазарната капитализация на фирмата;
- Дивиденди на акционерите;
- Стойност на имуществото (активите);
- Други показатели, в зависимост от отрасловата принадлежност на фирмите, от вида на екологичните събития и други фактори.

Между екологичното събитие и промяната на един или друг параметър и показател на фирмата, може да бъде определен, много често, значителен временен лаг - закъснение.

Както например, едно от най-разпространеното за фирмата екологично събитие е разкриването от държавни органи за контрол или от обществеността на нарушение от фирмата на един или друг екологичен закон или норматив за опазване на околната среда. От този момент, до влошаване на финансовите показатели на фирмата, могат да изминат няколко месеца или даже години, в рамките, на които:

- се оформя иска,
- оценяват се загубите от експерти,
- прави се прослушване в съда,
- изпълнява се на решението на съда.

Наред с това обаче, са възможни екологични събития, които буквално мълниеносно се отразяват върху много параметри на фирмата и показатели за опазване на околната среда. Например, сериозна катастрофа в съседно промишлено предприятие може да нанесе моментално материална и финансова загуба на друга фирма, имаща свързана дейност с него.

Като друг пример за бързо влияние на екологичното събитие върху финансово-икономическото положение на пазарния субект е да речем екологична акция на обществеността по отношение на съответната фирма.

Такива бойкоти могат да водят до бързо понижаване обема на продажбите, съдебните дела (даже ако активистите по екология не ги печелят), към също толкова бързо понижаване на курса на акциите. Така в съвременните условия, субектът на предприемаческата дейност функционира в екологична среда, която се формира от:

- Околната природна среда, на която съответства природно-екологичен риск (ПЕК);
- Околната техногенна среда, на която съответства технико-екологичен риск (ТЕК);
- .- Еколого-социалната среда, на която съответства социално-екологичен риск (СЕК);

В днешни дни, обществените екологични организации имат достатъчен опит в организирането на бойкоти на стоките и на шумни съдебни дела против фирмите от различни страни и на различни отрасли на икономиката в условията на все по нарастващ интерес на обществеността за екологичните рискове при опазване на околната среда.